

Raadsvoorstel

Van Burgemeester en wethouders   Portefeuillehouder(s) Janssen
Aan Gemeenteraad

B&W-   23 maart 2021
vergadering
De Ronde

Agenda Het Besluit   20 april 2021
Vastgesteld besluit   20 april 2021

Titel

Verklaring van geen bedenkingen voor het bouwen van schietfaciliteiten op het kazerneterrein van Kamp Soesterweg (Zeisterspoor 8)

Beslispunten

De raad besluit:

1. De zienswijzennota vast te stellen
2. Een verklaring van geen bedenkingen af te geven voor het bouwen van schietfaciliteiten op het kazerneterrein van Kamp Soesterberg (Zeisterspoor 8).

Aanleiding

Er is een aanvraag omgevingsvergunning ingekomen voor het bouwen van schietfaciliteiten op het kazerneterrein van Kamp Soesterberg.

De aanvraag is afkomstig van het Rijksvastgoedbedrijf namens het Ministerie van Defensie. Defensie heeft voor speciale eenheden dringend behoefte aan nieuwe schietfaciliteiten om specifieke vaardigheden te kunnen oefenen. Het bij de aanvraag betrokken gebied van Kamp Soesterberg aan Zeisterspoor 8 (ten noorden van de A28 nabij de gemeentegrens met Soest) is daarvoor een geschikte locatie vanwege de korte afstand tot Camp New Amsterdam (CNA) te Zeist. De hoofdgebruiker van de schietfaciliteiten is gehuisvest op CNA.

De ingekomen aanvraag omvat (1) de herinrichting van een bos- en heidegebied met verkeer-, parkeer- en oefenvoorzieningen, groen en ondergrondse infra; (2) de bouw van

een facilitair gebouw met kantoorruimten en ruimten voor instructie, ontspanning en opslag; (3) de bouw van een oefengebouw met een open structuur, dat dient als object voor de training van diverse scenario's; (4) een oefentoren met platformen op een aantal hoogten en (5) de bouw van een energiegebouw.

De locatie waarop de schietfaciliteiten worden gerealiseerd maakt deel uit van het NatuurNetwerk Nederland (NNN), wat voorheen de Ecologische Hoofdstructuur heette. Als gevolg van het plan is inmiddels in opdracht van het Rijk de voor het bouwen van de schietfaciliteiten benodigde 3 hectare natuur/bos gekapt. Het oppervlakteverlies wordt gecompenseerd door elders in de provincie Utrecht ruim 5 hectare nieuwe natuur te maken. Rijk en de provincie hebben daarover overeenkomst gesloten, zodat de realisatie van de compensatie, het beheer en de instandhouding daarvan zijn verzekerd.

De gevraagde vergunning kan worden verleend via de route van een Wabo-projectbesluit. Daarvoor heeft de raad op 15 december 2020 een ontwerpverklaring van geen bedenkingen verleend. Deze ontwerpverklaring heeft samen met de ontwerp-omgevingsvergunning vanaf 24 december 2020 gedurende zes weken ter visie gelegen. In die periode zijn zienswijzen kenbaar gemaakt door de SGLA en het Utrechts Landschap (mede namens Natuurmonumenten en Natuur- en Milieufederatie Utrecht).

De zienswijzen zijn beoordeeld en betrokken bij het voorliggende besluit. In de bijgaande zienswijzennota is een voorstel opgenomen voor de beantwoording van de zienswijzen. De zienswijzen richten zich vooral op het verdwijnen van natuur, het ontbreken van openheid over de locatiekeuze en de waarborgen voor een compensatie van het natuurverlies.

De zienswijzen leiden naar onze mening niet tot een -inhoudelijk- ander besluit. Wel stellen wij voor om aan de omgevingsvergunning ter verduidelijking en ter waarborging van de natuurcompensatie een aantal voorschriften en tekeningen toe te voegen en verder de ruimtelijke onderbouwing van het project aan te vullen met de actuele onderzoeken en gegevens ten aanzien van de effecten van het project op Natura2000-gebieden en de aanwezigheid van aardkundige waarden in het projectgebied.

Beoogd effect

Met de verklaring van geen bedenkingen geeft uw raad aan geen bedenkingen te hebben tegen het plan voor de bouw van schietfaciliteiten op Kamp Soesterberg. Nadat het bouwplan de gehele procedure heeft doorlopen kan het project worden gerealiseerd.

Argumenten

1.1. Het plan dient een nationaal belang

In de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) wordt 'Ruimte voor militaire activiteiten' als een nationaal belang aangemerkt. Locaties voor militaire activiteiten ten behoeve van de krijgsmacht vormen bij uitstek een nationale verantwoordelijkheid. Het doel van het ruimtelijk beleid is voor deze activiteiten voldoende ruimte te bieden voor locaties voor gereedstelling en instandhouding'. Kazernes en schiet- en oefenfaciliteiten vallen onder dit nationale belang.

1.2 Het gebied is al bestemd voor militaire doeleinden

Het gebied is een bestaand operationeel militair terrein. In het geldende bestemmingsplan Berg-Utrechtseweg zijn op de bij het bouwplan betrokken gronden ook militaire doeleinden toegestaan in de vorm van het huisvesten van militairen, oefenterreinen voor militairen, het onderbrengen van manschappen en het opslaan van materialen. Het gebruik als schietterrein als zodanig past dus in het bestemmingsplan. In het bestemmingsplan ontbreekt echter een bouwvlak, waardoor gebouwen niet zijn toegestaan. Daarom wordt de voorliggende procedure voor het Wabo-projectbesluit gevolgd.

1.3 Het is volgens het Rijk de meest geschikte locatie voor schietfaciliteiten

Om te komen tot het besluit om de schietfaciliteit op Kamp Soesterberg te ontwikkelen heeft het Rijk een locatieonderzoek gedaan. Uitgangspunt was een zoekgebied binnen een afstand van maximaal 10 minuten vanaf de ingang van Camp New Amsterdam (CNA) te Zeist. De hoofdgebruiker van de schietfaciliteit is gehuisvest op CNA en dient in geval van calamiteit of dreiging binnen 10 minuten ter plaatse te kunnen zijn om operationele inzet voor te bereiden. Zeven bestaande militaire terreinen zijn in dit kader nader beschouwd op de mogelijkheden om een schietfaciliteit te ontwikkelen. De beoogde locatie op Kamp Soesterberg is gelegen op zo'n 9 minuten rijden van CNA en is gelegen op grote afstand van woningen. Daarbij kan, ondanks dat het is gesitueerd op een bestaand militair terrein, een eigen ingang worden gecreëerd en zijn nagenoeg alle infrastructurele voorzieningen aanwezig. Daarbij is er genoeg ruimte voor de schietfaciliteiten en is dit inpasbaar in de toekomstige ontwikkelingen van LC Kamp Soesterberg.

1.4 Er zijn geen akoestische belemmeringen

Uit uitgevoerde onderzoeken van TNO blijkt dat binnen de geluidcontour van 50 dB geen geluidgevoelige bestemmingen liggen. Dat betekent dat voor alle geluidgevoelige bestemmingen in de omgeving van Kamp Soesterberg de geluidbelasting als gevolg van de schiet-activiteiten niet hoger is dan de wettelijke voorkeursgrenswaarde van 50 dB.

1.5 De zienswijzen geven geen aanleiding om de gevraagde vergunning niet te verlenen

In de bijgaande zienswijzennota is een voorstel opgenomen voor de beantwoording van de zienswijzen van de SGLA en het Utrechts Landschap e.a. De zienswijzen hebben met name betrekking op het verdwijnen van natuur, het ontbreken van openheid over de locatiekeuze en het ontbreken van voldoende waarborgen voor een compensatie van het natuurverlies. De zienswijzen leiden niet tot een -inhoudelijk- ander besluit. Wel wordt voorgesteld om aan de omgevingsvergunning ter verduidelijking en ter waarborging van de natuurcompensatie op eigen terrein van Kamp Soesterberg een aantal voorschriften en tekeningen toe te voegen en verder de ruimtelijke onderbouwing van het project aan te vullen met de actuele onderzoeken en gegevens ten aanzien van de effecten van het project op Natura2000-gebieden en de aanwezigheid van aardkundige waarden in het projectgebied.

1.6 De raad is bevoegd om te besluiten over het verlenen van de verklaring van geen bedenkingen

Op grond van artikel 6.5 van het Besluit omgevingsrecht (Bor) is voor een Wabo-projectbesluit een voorafgaande verklaring van geen bedenkingen van de raad nodig. De raad is bevoegd om te besluiten over die verklaring.

Kanttekeningen

1.1 De aanstaande uitvoering van het plan voor de schietfaciliteiten heeft tot een oppervlakteverlies van circa 3 hectare natuurgebied geleid

De locatie waarop de schietfaciliteiten worden gerealiseerd maakt deel uit van het NatuurNetwerk Nederland (NNN), wat voorheen de Ecologische Hoofdstructuur heette. Als gevolg van het plan is circa 3 hectare natuur (bos en heide) verdwenen. De raad is daarover tijdens een informatieve Ronde op 2 maart 2021

<https://amersfoort.notubiz.nl/document/9842765/1> geïnformeerd en op 16 maart 2021 zijn daarover raadsvragen van de fractie van GroenLinks beantwoord. Hoewel raad en college niet gelukkig zijn met de voortijdige kap, is dit geen reden om de verklaring van geen bedenkingen en/of de omgevingsvergunning te weigeren.

Het oppervlakteverlies wordt gecompenseerd door elders nieuwe natuur te maken. Het gaat daarbij -inclusief toeslag volgens de regels in de NNN-wijzer van de provincie Utrecht- om een herplant van ruim 5 hectare. In een tussen het Rijk en de provincie gesloten overeenkomst is vastgelegd dat de provincie de compensatieverplichtingen van het Rijk overneemt. De provincie draagt zorg voor de uitvoering van de

compensatieverplichtingen, zowel de aanleg als het beheer en de instandhouding, binnen een periode van 2 jaar na het vellen van de houtopstanden op de locatie op Kamp Soesterberg. In de overeenkomst is vastgelegd waar de compensatie wordt gerealiseerd. Dat gebeurt op locaties in Vianen en Haarzuilens in aansluiting op NNN-gebied.

1.2 De keuze van de locatie op Kamp Soesterberg is gebaseerd op een vertrouwelijke studie

De aanwijzing van Kamp Amersfoort als locatie voor schietfaciliteiten is gebaseerd op een locatiestudie van het Rijk. Deze locatiestudie is niet aan de ruimtelijke onderbouwing toegevoegd. Om redenen van staatsveiligheid wordt deze studie niet met de gemeente gedeeld en zijn de gegevens alleen op departementaal niveau bekend. Op verzoek van de raad heeft het Rijk op 21 januari 2021 nog aanvullende informatie over de locatiekeuze aan de raad beschikbaar gesteld. Het gaat daarbij om een samenvatting van de studie van de locatiekeuze. De raad heeft de door het college opgelegde geheimhouding op deze stukken op 26 januari 2021 bekrachtigd.

Deze samenvatting heeft tot een aantal vragen van de fractie van GroenLinks geleid. Deze vragen hebben met name betrekking op de (on)mogelijkheden om de schietfaciliteiten te realiseren op het naburige terrein van Logistiek Centrum LC Kamp Soesterberg. Dit is ook aan de orde geweest in de vergadering van de informatie Ronde van 2 maart 2021, waar door vertegenwoordigers van het Ministerie van Defensie en het Rijksvastgoedbedrijf een toelichting is gegeven over *de Revitalisering Bernhardkazerne (Amersfoort), de Tankwerkplaats (Leusden) en het Logistiek Centrum (Soest)*.

De desbetreffende vragen en de antwoorden daarop van het Rijksvastgoedbedrijf zijn toegevoegd aan de bijlagen bij dit raadsvoorstel.

Duurzaamheid

Bij de inrichting van de plannen is rekening gehouden met de gemeentelijke Richtlijn Klimaatbestendige Bouw. Het nieuwe facilitaire gebouw wordt aardgasloos verwarmd en beter geïsoleerd dan wettelijk is vereist. De energieprestatiecoëfficiënt (EPC) van het gebouw is fors lager dan wettelijk is vereist.

Financiën

De realisatie van dit project is volledig voor rekening en risico van het Rijk. Het project is vanuit gemeentelijk perspectief financieel uitvoerbaar door aan het Rijk de gebruikelijke leges in rekening te brengen.

Risicoparagraaf

Het is niet uitgesloten dat er beroep wordt ingesteld tegen de omgevingsvergunning. Dit levert vertraging op in de uitvoering van het project.

Communicatieboodschap

Er is een aanvraag omgevingsvergunning ingekomen voor het bouwen van schietfaciliteiten op het kazerneterrein van Kamp Soesterberg. De faciliteiten zijn nodig voor het oefenen van specifieke vaardigheden voor speciale eenheden. Kamp Soesterberg is daarvoor een geschikte locatie vanwege de korte afstand tot Camp New Amsterdam (CNA) te Zeist. De hoofdgebruiker van de schietfaciliteiten is gehuisvest op CNA.

Bij dit soort omvangrijke vergunningaanvragen heeft niet alleen het college van burgemeester en wethouders maar ook de gemeenteraad een rol. Het college vraagt daarom nu de gemeenteraad een zogenaamde verklaring van geen bedenkingen af te geven. Daarna kan het college de vergunning verlenen.

Voor het realiseren van de plannen is inmiddels in opdracht van het Rijk 3 hectare natuurgebied/bos en heide gekapt. Dit wordt elders in de provincie Utrecht gecompenseerd. Daarover zijn afspraken gemaakt tussen het Rijk en de provincie.

Communicatie: samenwerking en starten voor de start

Het ontwerp en de vereisten waaraan de schietfaciliteiten moeten voldoen geven weinig tot geen ruimte voor uiteenlopende opties. Dat geldt evenzeer voor de locatiekeuze. Daarmee lenen de plannen zich niet voor participatie, anders dan de voorgeschreven momenten van overleg en inspraak als bedoeld in de artikelen 6.18 Bor en 3.1.1 Bro (wettelijk voorgeschreven vooroverleg) en de zienswijzenprocedure volgens afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht.

Vervolgstappen

De omgevingsvergunning wordt tezamen met de ruimtelijke onderbouwing gedurende zes weken ter visie gelegd. Belanghebbenden die eerder zienswijzen hebben ingediend en belanghebbenden die kunnen aantonen dat zij redelijkerwijze geen zienswijze kenbaar hebben kunnen maken, hebben de mogelijkheid om in beroep te gaan bij de rechtbank Midden Nederland. Tegen wijzigingen in de omgevingsvergunning kunnen ook andere belanghebbenden in beroep gaan. De omgevingsvergunning treedt in werking op de eerste dag na de beroepstermijn, tenzij bij de rechtbank een verzoek is ingediend om een voorlopige voorziening te treffen.

Burgemeester en wethouders van Amersfoort,

de secretaris

de burgemeester

Bijlage(n):

vragen van Jeroen Bulthuis van GroenLinks over de geheime 'Locatiestudie schietfaciliteit te Soesterberg' en de antwoorden daarop van het Rijksvastgoedbedrijf

Vragen van raadslid over geheime 'Locatiestudie schietfaciliteit te Soesterberg' en antwoorden daarop van het Rijksvastgoedbedrijf

Vragen raadslid d.d. 26 januari 2021

Op grond van welke argumenten is het gebied aan de overzijde van de weg afgevallen als potentieel geschikte locatie voor de schietbaan?

Wat zijn precies de nadelen van de door mij bedoelde locatie en waarom wegen deze volgens het RVB/Defensie op tegen de nadelen van de voorkeurslocatie?

En indien de realisatie van de schietfaciliteiten op/rond het door mij bedoelde terrein niet zondermeer mogelijk is; welke (onderdelen van) de beoogde faciliteiten zouden eventueel wel op dit terrein kunnen worden aangelegd wanneer er voor zou worden gekozen om niet alle faciliteiten op één locatie te realiseren en waarom is er niet voor gekozen deze faciliteiten daar te realiseren?

Beantwoording Rijksvastgoedbedrijf d.d. 10 februari 2021

Het vastgoed van Defensie is afgelopen jaren, vanwege structurele bezuinigingen, sterk verslechterd. Om een inhaalslag te kunnen maken heeft het ministerie van Defensie in 2019 het Strategisch Vastgoedplan Defensie opgesteld, waarbij twee derde van de militaire complexen gerevitaliseerd gaan worden. Dit revitaliseringsprogramma heeft een doorlooptijd van 20 jaar en start met de revitalisering van de Bernhardkazerne. Maar ook de militaire complexen te Soesterberg, waaronder Logistiek Complex (LC) Kamp Soesterberg, zullen samengevoegd en gerevitaliseerd gaan worden tot de Legerplaats Soesterberg.

Het LC Kamp Soesterberg heeft momenteel een logistieke functie. De revitalisering hiervan zal, gezien de centrale ligging en de directe nabijheid van de A28, juist betrekking hebben op de verdere ontwikkeling van deze logistieke functie van Defensie. Zo is, anticiperend op de revitalisering, al een project in voorbereiding voor een groot nieuw logistiek complex. De aanwezigheid van een schietfaciliteit op dit deel van het LC Kamp Soesterberg zou het revitaliseringsprogramma -de ontwikkelpotentie- in de weg staan. De nadelen van de voorkeurslocatie wegen wat dit betreft niet op tegen het niet (volledig) kunnen uitvoeren van het revitaliseringsprogramma.

De schietfaciliteit bestaat uit een aantal onderdelen die functioneel onlosmakelijk met elkaar zijn verbonden. Om die reden is het niet mogelijk om onderdelen elders, op verschillende locaties te situeren.

Aanvullende vragen raadslid d.d. 17 februari 2021

1. Waaruit bestaat concreet de 'ontwikkelpotentie' van de alternatieve locatie voor het revitaliseringsprogramma van defensie of m.a.w. wat zou defensie hier graag willen doen wat niet meer kan als je daar het schietterrein realiseert ?
2. Zijn deze revitaliseringsplannen al concreet of valt hier nog mee te schuiven ?
3. In het antwoord wordt gesproken over het 'niet volledig kunnen uitvoeren van het revitaliseringsprogramma'. Welke deel van de beoogde revitaliseringsplannen zou wel te combineren zijn met het realiseren van het schietterrein op deze locatie ? En welk deel van de beoogde revitaliseringsplannen kan niet worden ingepast wanneer ook het schietterrein op deze locatie wordt gerealiseerd ?
4. Welke alternatieven zijn denkbaar voor het onderdeel van de beoogde revitaliseringsplannen dat niet kan niet worden ingepast wanneer ook het schietterrein op deze locatie wordt gerealiseerd ? En wat zijn de nadelen van die alternatieven? Graag zo concreet mogelijk aangeven.
5. Op grond van welke afweging en argumenten komt defensie tot de conclusie dat die nadelen zwaarder wegen dan de nadelen van hun voorkeurslocatie ?

Beantwoording aanvullende vragen Rijksvastgoedbedrijf d.d. 2 maart 2021

1. De legerplaats Soesterberg (of: Kamp Soesterberg) is, vanwege de ligging centraal in het land en vrijwel direct aan de A28, erg geschikt voor een logistieke functie. Een logistieke functie vereist vaak veel ruimte, zowel verharde ruimte (opstelplaatsen, parkeerplaatsen) als loodsen. Voor de verdere ontwikkeling van legerplaats Soesterberg tot hét logistiek complex van Defensie is alle ruimte nodig. Daartegenover staat het bestemmingsplan relatief weinig bebouwingsmogelijkheden toe en is een deel van dit terrein voorzien van munitiezonerings. De combinatie van deze omgevingsfactoren geeft geen mogelijkheden om ander ruimtegebruik, zoals ten behoeve van de bouw van een schietfaciliteit, mogelijk te maken op dat deel van de legerplaats Soesterberg. De legerplaats Soesterberg leent zich perfect voor een logistieke functie.
2. De revitaliseringsplannen voor Soesterberg zijn nog niet concreet. Momenteel wordt de revitalisering van de Bernhardkazerne als zijnde pilotproject nader uitgewerkt (hierover wordt de gemeenteraad op 2 maart geïnformeerd), daarna volgen de 26 andere militaire complexen die onderdeel uitmaken van dit revitaliseringsprogramma. Vast staat dat de legerplaats Soesterberg gerevitaliseerd gaat worden. Voor meer informatie: [https://magazines.defensie.nl/defensiekrant/2020/33/01_vastgoed_33#:~:text=Het zogeheten 'Revitaliseringsprogramma vastgoed Defensie' moet een einde,een heel object: van kazerne tot aan.](https://magazines.defensie.nl/defensiekrant/2020/33/01_vastgoed_33#:~:text=Het%20zogeneten%20%27Revitaliseringsprogramma%20vastgoed%20Defensie%27%20moet%20een%20einde,een%20heel%20object:van%20kazerne%20tot%20aan.)
3. Zoals hierboven aangegeven zijn er nog geen concrete revitaliseringsplannen van de legerplaats Soesterberg. Wel is zeker dat dit gaat plaatsvinden en dat hiervoor, met name vanwege de logistieke functie, veel ruimte nodig is. Het is om die reden niet mogelijk om inzichtelijk te maken welk deel niet uitgevoerd zou kunnen worden, wanneer legerplaats Soesterberg ook ruimte zou moeten bieden aan een schietfaciliteit. Wel zou op legerplaats Soesterberg 3ha minder ruimte zijn om de bedoelde logistieke functie te ontwikkelen.
4. Het revitaliseringsprogramma voor de legerplaats Soesterberg zal zich specifiek richten op de ontwikkeling van de logistieke functie. Dit sluit enerzijds aan bij de bestaande aanwezige bedrijfsvoering (heeft voor een groot deel al betrekking op logistiek) en bij de ligging van dit terrein, zoals hierboven al omschreven. In dat kader is voor deze specifieke functie niet gekeken naar alternatieven. Om te komen tot de locatie van de nieuwe schietfaciliteit heeft een locatiestudie plaatsgevonden waarbij alle alternatieve locaties zijn afgewogen.

5. Het nadeel van de voorkeurslocatie, het weghalen van een deel van het Natuurnetwerk Nederland, wordt elders gecompenseerd naast andere delen van het NNN. Hiervoor is een overeenkomst afgesloten met de natuurcompensatiebank van de provincie Utrecht. Daarbij heeft onderzoek aangetoond dat de planlocatie van de schietfaciliteit geen essentieel onderdeel is van de verbindingsfunctie binnen het NNN. Dat nadeel weegt minder zwaar dan een alternatieve locatie waarbij de operationele inzetbaarheid van de schietfaciliteit beperkt wordt of juist is gelegen binnen een belangrijke verbindingsstructuur van het NNN.

Gemeente Amersfoort

RAADSBESLUIT

Zaaknummer 1438482

De raad van de gemeente Amersfoort;

op basis van het voorstel van burgemeester en wethouders van 23 maart 2021, afdeling Stad en Ontwikkeling;

b e s l u i t:

1. de zienswijzennota vast te stellen;
2. een verklaring van geen bedenkingen af te geven voor het bouwen van schietfaciliteiten op het kazerneterrein van Kamp Soesterberg (Zeisterspoor 8).

Vastgesteld in de openbare vergadering van 20 april 2021

de griffier

de voorzitter

Zienswijzennota bouw schietfaciliteiten Kamp Soesterberg

1. Inleiding

1.1 Status zienswijzennota

De zienswijzennota behoort bij het besluit over de omgevingsvergunning “Schietfaciliteiten - Kamp Soesterberg”. De zienswijzennota bestaat uit twee hoofdstukken. Hoofdstuk 1 bevat een overzicht van de ingekomen zienswijzen en de verdere procedure van het besluit. In hoofdstuk 2 is per zienswijze aangegeven of deze ontvankelijk is en of de zienswijze aanleiding geeft tot aanpassing van omgevingsvergunning en/of de ruimtelijke onderbouwing. Hoofdstuk 3 bevat de conclusies.

1.2 Procedure omgevingsvergunning

Zienswijzenronde

De ontwerp-omgevingsvergunning “Schietfaciliteiten - Kamp Soesterberg” heeft, met de bijbehorende documenten, na publicatie in de Stad Amersfoort en de Staatscourant, met ingang van 24 december 2020 tot en met 3 februari 2021 ter inzage gelegen. Gedurende deze termijn zijn 2 zienswijzen ingediend.

Vaststelling

Het college van burgemeester en wethouders neemt een besluit over de omgevingsvergunning en weegt hierbij de ontvangen zienswijzen mee, die in de zienswijzennota zijn samengevat en van een gemeentelijk antwoord zijn voorzien. Vervolgens neemt de raad een besluit over de verklaring van geen bedenkingen over dit project.

Beroep

Het besluit van burgemeester en wethouders om de omgevingsvergunning te verlenen wordt voor een periode van zes weken ter inzage gelegd. Gedurende deze periode bestaat de mogelijkheid om een beroepsschrift in te dienen bij de rechtbank Midden Nederland. Deze mogelijkheid staat open voor belanghebbenden die een (ontvankelijke) zienswijze hebben ingediend over de ontwerp-omgevingsvergunning en voor belanghebbenden die kunnen aantonen dat zij redelijkerwijze geen zienswijze kenbaar hebben kunnen maken. Tegen de wijzigingen in de omgevingsvergunning kunnen ook andere belanghebbenden in beroep gaan.

Het besluit over de omgevingsvergunning treedt in werking op de eerste dag na het verstrijken van de beroepstermijn, tenzij bij de rechtbank een verzoek is ingediend om een voorlopige voorziening te treffen.

1.3 Ingekomen zienswijzen

Schriftelijke zienswijzen

1. Samenwerkende Groeperingen Leefbaar Amersfoort SGLA (ontvangen 19 januari 2021).
2. Utrechts Landschap, Natuur en Milieufederatie Utrecht en Natuurmonumenten (verzonden op 3 februari 2021 en ontvangen op 4 februari 2021).

Mondelinge zienswijzen

Er zijn geen mondelinge zienswijzen ingediend.

2. Zienswijzen : ontvankelijkheid, samenvatting, beantwoording en conclusie

2.1 Zienswijze SGLA

Ontvankelijkheid

De zienswijze is binnen de termijn ingekomen en voorzien van naam, adres en ondertekening. De zienswijze is ontvankelijk.

Samenvatting en beantwoording

Met de zienswijze wordt beoogd om de ontwerp-omgevingsvergunning op een aantal onderdelen aan te vullen, waardoor een verbetering ontstaat met betrekking tot de natuurbescherming.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht

Als voorschrift 4 van de vergunning is toegevoegd een verbod om te handelen in strijd met artikel 2.1 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. Aangezien dit verbod direct uit de wet volgt, is een dergelijke voorschrift overbodig. Mogelijk kan een dergelijke tekst opgenomen worden als aandachtspunt 8.

Antwoord gemeente

In de wet is inderdaad vastgelegd dat bouwen zonder vergunning verboden is. Daaronder valt ook het verbod om te bouwen in afwijking van een omgevingsvergunning of in strijd met de voorschriften die aan een omgevingsvergunning zijn verbonden. In dat licht bezien is de zinsnede in voorschrift 4 “Als de aanvrager zich niet aan deze voorschriften houdt, wordt het bouwwerk in afwijking van de vergunning gebruikt. Op grond van artikel 2.1 van de WABO is dit verboden” overbodig. Dit gedeelte van het voorschrift wordt dan ook geschrapt. Het heeft geen zin om dit onderdeel alsnog toe te voegen aan de aandachtspunten bij de vergunning. Bij aandachtspunt 4. staat immers al dat het verboden is een activiteit te verrichten in afwijking van deze vergunning.

Compensatieverplichting

Als voorschrift 8 aan de vergunning is toegevoegd de verplichting om binnen 2 jaar na het vellen van houtopstanden binnen het projectgebied, 0,3 hectare opnieuw in te richten als droge heide. Uit dit voorschrift blijkt niet wat beschouwd dient te worden als projectgebied. Bovendien moet niet slechts 0,3 hectare aan natuurgebied gecompenseerd te worden. De inhoud van een overeenkomst met de provincie mag niet gebruikt worden om de compensatieplicht in de vergunning te verminderen. De SGLA stelt voor dat de volledige compensatieverplichting wordt opgenomen als vergunningvoorschrift, waarbij het de initiatiefnemer vrij staat om (een deel van) de compensatie, krachtens overeenkomst, te laten uitvoeren door derden. Daarnaast wordt voorgesteld dat als vergunningvoorschrift wordt opgenomen dat de 5,5 hectare aaneengesloten wordt gerealiseerd om te voorkomen dat het project bij draagt aan versnippering van natuur waarmee de instandhouding ervan in gevaar komt.

Antwoord gemeente

In de voorschriften (8) van de ontwerp-omgevingsvergunning is ‘alleen’ de compensatieplicht op eigen terrein vastgelegd. In dat gebied moet 0,3 hectare natuur worden gerealiseerd. Als projectgebied moet worden beschouwd het gebied ter grootte van 3 hectare waar de schietfaciliteiten worden gerealiseerd. Dat gebied is beschreven in hoofdstuk 2.2 (Nieuwe situatie) van de ruimtelijke onderbouwing, die bij de stukken ter inzage heeft gelegen en deel uitmaakt van de omgevingsvergunning. Voorschrift 8 bij de omgevingsvergunning zal worden aangevuld met een tekening, waarop is aangegeven waar de natuur in het projectgebied wordt gerealiseerd. Daarmee komt voorschrift 8 als volgt te luiden: ‘Binnen een periode van 2 jaar na het vellen van de houtopstanden moet in het projectgebied 0,3 hectare opnieuw worden ingericht als N07.01 droge heide overeenkomstig de bij deze vergunning gevoegde tekening d.d. 20 mei 2020 “Te maken situatie omgevingsvergunning”.

Tekening - “Te maken situatie omgevingsvergunning

In totaal moet er 5,6 hectare natuur worden gecompenseerd. Daarvoor is geen voorschrift in de ontwerp-omgevingsvergunning opgenomen omdat het Rijk en de provincie daarover een overeenkomst hebben gesloten. In die overeenkomst is vastgelegd dat de provincie de compensatieverplichtingen van het Rijk overneemt voor zover het betreft de realisatie van 5,31 hectare natuur. De provincie draagt zorg voor de uitvoering van de compensatieverplichtingen, zowel de aanleg als het beheer en de instandhouding, binnen een periode van 2 jaar na het vellen van de houtopstanden op de locatie op Kamp Soesterberg. Daarmee is deze compensatieverplichting voldoende verzekerd. Dat neemt niet weg dat in aanvulling daarop en ten overvloede ook in de vergunning nog een voorschrift ten aanzien van de compensatie kan worden opgenomen. De voorschriften zullen als volgt worden aangevuld:

9. Het bouwen van de schietfaciliteiten en het gebruik van de gronden ten dienste van die faciliteiten overeenkomstig deze omgevingsvergunning, nr. OVU-1026090, is uitsluitend toegestaan indien uiterlijk binnen 2 jaar na het kappen van het bos ter plaatse van het bij deze omgevingsvergunning betrokken projectgebied duurzaam uitvoering is gegeven aan de compensatie van verloren gegane natuur in dat projectgebied; hiervoor zal elders 4,99 (5) hectare vochtige bossen (N14 index natuur en landschap) en 0,31 hectare vochtig hooiland (N10.02 index natuur en landschap) worden aangelegd door de Provincie Utrecht, krachtens een tussen de Provincie Utrecht en het Rijksvastgoedbedrijf op 2 december 2020 gesloten overeenkomst.

In provinciaal noch gemeentelijk beleid is voorgeschreven dat natuurcompensatie in een aaneengesloten gebied moet worden gerealiseerd. In de provinciale ruimtelijke verordening en de bijbehorende toelichting staat dat negatieve effecten worden gecompenseerd door inrichting van nieuwe natuur elders, met dien verstande dat de compensatie plaatsvindt in aansluiting op het Natuur Netwerk Nederland (NNN), of binnen de groene contour, of binnen het NNN op een locatie waar nog nieuwe natuur moet worden ontwikkeld en dit leidt tot versnelling van realisatie van het NNN. In de overeenkomst tussen provincie en Rijk is vastgelegd, dat de provincie er voor zorgt dat het te realiseren bos en het te realiseren vochtig hooiland worden opgenomen binnen de begrenzing van

het NNN. Dat is in overeenstemming met de regels voor natuurcompensatie en daarmee zijn de belangen van de natuur voldoende verzekerd en geborgd en is het ook niet nodig om vast te leggen dat de natuurcompensatie aaneengesloten moet plaatsvinden.

Verder wijst de SGLA erop dat het op grond van de instandhoudingsdoelstellingen van het NNN-gebied niet zonder meer is toegestaan om te compenseren met een ander type natuurgebied, in casu het compenseren van houtopstanden met heide en de in de overeenkomst met de provincie opgenomen compensatie van droge hei door vochtig hooiland.

Antwoord gemeente

NNN-gebieden kennen geen instandhoudingsdoelstellingen, zoals die wel gelden voor Natura 2000-gebieden. De provincie Utrecht heeft voor het NNN natuurbeheertypen ingedeeld in klassen naar de toegekende (natuur)waarde. Er worden drie klassen onderscheiden: 1. klasse met de hoogste waardering; 2. klasse met een 'midden' waardering en 3. klasse met de laagste waardering. De te realiseren compensatienatuur mag van een ander natuurbeheertype dan het natuurbeheertype van de natuur die verloren gaat. Daarbij geldt de voorwaarde dat natuur uit dezelfde klasse wordt gerealiseerd of dat een toeslag wordt toegepast.

Aan de compensatie-opgave kan dus worden voldaan als een vergelijkbare oppervlakte natuur van een ander, gelijkwaardig natuurtype, wordt gerealiseerd. Droge heide is gelijkwaardig aan vochtig hooiland.

Gesteld wordt dat de instandhoudingsdoelstelling van het NNN-gebied, mede gezien de ambitie om NNN-gebieden in gezamenlijkheid te laten fungeren als netwerk van aaneengesloten natuurgebieden waarlangs migratie kan plaatsvinden, niet gediend wordt met een vertraging van 2 jaar in het (laten) plaatsvinden van compensatie. De compensatie dient te hebben plaatsgevonden voor aanvang van de werkzaamheden die het NNN-gebied aantasten. Voor zover compensatie niet voortijdig kan plaatsvinden wegens spoedeisende overstijgende (nationale) belangen wordt in overweging gegeven om meer NNN-gebied aan te (laten) leggen, om zo tevens de achteruitgang gedurende de 2 jaar en de aangroeiperiode van het nieuwe gebied te compenseren.

Antwoord gemeente

Beleidsmatig is vastgelegd dat de realisatie van de compensatie verzekerd dient te zijn op het moment van vaststelling van het ruimtelijk plan waarin de aantastende ingreep is geregeld. Daarvan is in het voorliggende geval sprake.

De natuurcompensatie omvat een groter gebied dan het te kappen bos op de locatie van Kamp Soesterberg. In de gemeente Amersfoort wordt binnen het NNN 2,85 ha bos en 0,34 ha droge heide aangetast. Daarvoor wordt in totaal 5,0 ha bos en 0,61 ha droge heide teruggebracht. Door extra te compenseren wordt ook rekening gehouden met de ontwikkeltijd die nodig is om de verloren gegane natuur te realiseren.

Ecologische effecten

Er wordt niet inzichtelijk gemaakt wat de ecologische effecten op de netwerkwerking van het NNN zijn als gevolg van verwijdering van natuurwaarden nabij de schietfaciliteiten en de compensatie op een andere locatie en de versnippering van natuurgebieden, aangezien NNN juist tot doel heeft natuurgebieden met elkaar te verbinden, zodat migratie kan plaatsvinden om isolatie van populaties te voorkomen.

Antwoord gemeente

De NNN-toetsing (EcoGroen, adviesrapport NNN-toetsing schietfaciliteiten Kamp Soesterberg d.d. 22 juni 2020) is opgesteld om de effecten van de voorgenomen ingreep op het NNN te beoordelen. Deze toetsing maakt deel uit van de ruimtelijke onderbouwing van de vergunning. In de NNN-toetsing is ingegaan op de robuustheid en aaneengeslotenheid van het NNN ter plaatse.

Daarin is geoordeeld dat de huidige beheertypen, N16.03 droog bos met productie en N07.01 droge heide in ruime mate aanwezig zijn in de wijdere omgeving en dat het verdwijnen van deze beheertypen in het projectgebied de robuustheid van de grotere omliggende omgeving beperkt aantasten. De robuustheid van het NNN blijft gewaarborgd. Tevens is beoordeeld dat omdat het projectgebied in een hoek van het NNN ligt er geen onevenredig effect door versnippering verwacht wordt. De aaneengeslotenheid binnen het NNN blijft gewaarborgd.

Daarnaast is met betrekking tot de verbindingsfunctie geconstateerd dat de belangrijkste verbindingsfunctie in de nabije regio wordt gevormd door het ecoduct Leusderheide op 600 meter van het projectgebied en dat deze verbinding op dermate grote afstand van het voorliggende projectgebied ligt dat negatieve effecten op de verbindingsfunctie door oppervlakteverlies, versnippering, optische verstoring of lichtverstoring bij voorbaat is uitgesloten. De geluidsverstoring als gevolg van de schietbaan is ondergeschikt ten opzichte van de reeds bestaande geluidsbronnen (A28 en motorcrossbaan) en veroorzaakt daarom geen onevenredige aantasting van de verbindingsfunctie. De verbindingsfuncties binnen het NNN blijven dus gewaarborgd.

Tenslotte wordt gevraagd om aan de compensatieplicht de voorwaarde te verbinden dat door de initiatiefnemer wordt geborgd dat de gecompenseerde grond tenminste 20 jaar onaangetast in stand gehouden wordt om te verzekeren dat natuurwaarden voldoende tijd krijgen om zich in het nieuwe gebied te vestigen en te ontwikkelen. De SGLA is van mening dat een dergelijke verzekeringsplicht niet zonder meer verplaatst kan worden naar een provinciale natuurbank, omdat hiermee de initiatiefnemer de controle verliest op de langdurige instandhouding van de compensatiegronden. De 20-jarige instandhoudingsverplichting moet als vergunningvoorschrift worden opgenomen en ook desgewenst in een overeenkomst met de provincie.

Antwoord gemeente

De natuurcompensatie wordt opgenomen in de begrenzing van het NNN. De provincie zorgt daarvoor en dat is ook vastgelegd in de overeenkomst tussen Rijk en provincie. Dat betekent dat ruimtelijke ontwikkelingen of andere ingrepen op deze locaties niet zijn toegestaan, tenzij er sprake is van een groot openbaar belang en er geen alternatieven voorhanden zijn (en gemitigeerd en gecompenseerd wordt). De te realiseren natuur heeft daarmee hetzelfde beschermingsregime als alle andere NNN gebieden. De langdurige instandhouding is daarmee voldoende gewaarborgd.

Vergunning Wet natuurbescherming

Aantasting van natuurgebieden is verboden op basis van de Wet natuurbescherming, Daarom is, voordat met het project aangevangen kan worden, tevens een vergunning nodig op basis van de Wet natuurbescherming. Vanwege de onlosmakelijke samenhang tussen het project en aantasting van natuur is de SGLA van mening dat deze natuurvergunning verkregen dient te worden voorafgaand aan of gelijktijdig met de omgevingsvergunning. De bij de toelichting van de vergunning gevoegde ontheffing richt zich uitsluitend op exemplaren van de zandhagedis, niet op diens leefgebied of op andere natuur(waarden). Voor zover vergunning voor aantasting van natuur beoogd is, is daarvoor een Omgevingsvergunning beperkte milieutoets (OBM) nodig op grond van artikel 2.2aa van het Besluit omgevingsrecht. Vooralsnog is niet gebleken dat een natuurvergunning of OBM is of wordt verleend.

Antwoord gemeente

Op 7 maart 2019 is door de Minister van LNV aan het Rijksvastgoedbedrijf een ontheffing van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming (artikel 3.5, lid 4) verleend voor het beschadigen en vernielen van rust- en voortplantingsplaatsen van de zandhagedis. Ten grondslag aan deze ontheffing ligt een aantal onderzoeksrapporten van Bureau Viridis. Zij hebben het gebied onderzocht op de aanwezigheid van beschermde soort(groep)en. Uit deze onderzoeken is gebleken dat voor de bouw van de schietfaciliteiten alleen een ontheffing voor de zandhagedis nodig is. De aanvraag is

beoordeeld door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO), het bevoegd gezag voor ontwikkelingen op rijksniveau. Als gemeente hebben we geen redenen om aan te nemen dat deze onderzoeken onvolledig zijn.

Met betrekking tot de benodigde OBM wordt waarschijnlijk bedoeld op de koppeling tussen art. 2.1, lid 1, onder i, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, jo. art. 2.2aa Besluit omgevingsrecht jo. art. 2.7 Wet natuurbescherming. Hier wordt de koppeling gelegd met de gebiedsbescherming (Habitatrichtlijn) van de Wet natuurbescherming. De genoemde natuurvergunning is in voorliggend geval echter niet van toepassing, omdat (1) door middel van de voor het project uitgevoerde Aerijsberekeningen is aangetoond dat de stikstofdepositie op de meest nabij gelegen Natura 2000-gebieden niet toeneemt en (2) door de afstand tot de meest nabij gelegen Natura 2000-gebieden niet is gebleken (ondanks de onderzoeken) dat de ingebruikname van het terrein (tijdens en na realisatie) op andere aspecten invloed zal hebben op die gebieden.

Verder vestigt de Wet natuurbescherming een zelfstandige zorgplicht, die ertoe leidt dat er door de vergunninghouder proactief moet worden opgetreden indien in de toekomst onverhoopt toch zou blijken dat er een negatieve invloed op beschermde (aangewezen of natuurlijke) habitats plaatsvindt.

Werkwijze omgang met de natuur

Gezien de ligging nabij een NNN-gebied is het niet onevenredig bezwarend om de initiatiefnemer te verplichten een werkwijze vast te (laten) stellen met betrekking tot de omgang met (beschermde) diersoorten op en nabij het terrein. Een dergelijke werkwijze kan er toe dienen dat bezoekers van het terrein in staat zijn (beschermde) soorten te herkennen en in staat zijn om passende handelingen te verrichten om verstoring van soorten te voorkomen en (beschermde) dieren in nood tijdig passende bijstand te verlenen. Een instructie aan bezoekers van het terrein kan een waardevol onderdeel zijn van deze werkwijze.

Antwoord gemeente

In de Wet natuurbescherming is in artikel 1.11 de zorgplicht opgenomen. De zorgplicht houdt in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn of haar handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied (NNN) of voor in het wild levende dieren en planten: (1) dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel (2) indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevegd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of (3) voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

Wij menen dat hiermee de zorg voor het omliggende NNN gebied en aanwezige dieren en planten voldoende is geborgd.

Aandachtpunten/voorschriften vergunning

Als aandachtspunt 1 is een bepaling aan de vergunning toegevoegd om vijf dagen voor de start van de werkzaamheden de gemeente op de hoogte te stellen. In overweging wordt gegeven dit als voorschrift op te nemen, zodat een verplichting tot tijdig melden bestaat. Tevens wordt voorgesteld om de hieronder te begrijpen werkzaamheden nader te specificeren: betreft dit het bouwen, het graven, het aantasten van natuur en/of het gebruik van het terrein.

Antwoord gemeente

Aandachtspunt 1 zal als voorschrift in de vergunning worden opgenomen. Onder werkzaamheden wordt verstaan alle benodigde bouwwerkzaamheden die nodig zijn voor het oprichten van de gebouwen die in het bouwplan zijn opgenomen. De wijze van bouwen varieert van de gekozen bouwmethodiek (stapelbouw, gietbouw of montagebouw) die zal worden bepaald door de aannemer die de werkzaamheden zal gaan uitvoeren.

De SGLA is van mening dat de gemeente in dit geval op basis van het zorgvuldigheidsbeginsel de bewijslast omtrent aantasting van natuur dient om te draaien. Concreet betekent dit dat van de initiatiefnemer verlangd dient te worden dat deze aantoont dat blijvende aantasting van het NNN en natuurwaarden met zekerheid worden uitgesloten in plaats van dat akkoord gegaan wordt met een onderbouwing dat (resterende) aantasting niet kan worden aangetoond.

Antwoord gemeente

Zoals hiervoor al is aangegeven geldt op grond van de Wet natuurbescherming voor een ieder (en dus ook voor de initiatiefnemer) de zorgplicht. Dat betekent dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn of haar handelen nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor het NNN en natuurwaarden dat handelen achterwege laat dan wel de noodzakelijke maatregelen treft om nadelige gevolgen voor de natuur te voorkomen of deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

2.2 Zienswijze Utrechts Landschap, Natuur en Milieufederatie Utrecht en Natuurmonumenten

Ontvankelijkheid

De zienswijze is binnen de termijn verzonden (Zienswijzen zijn tijdig ingediend indien ze binnen de termijn zijn verzonden) en voorzien van naam, adres en ondertekening. De zienswijze is ontvankelijk.

Samenvatting en beantwoording

Het plan leidt tot één van de grootste aantastingen van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) binnen de provincie. Nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen in het NNN zijn pas aan de orde als het NNN in Utrecht volledig is gerealiseerd en de natuur voldoende robuust is. Omdat het NNN nog lang niet gereed is, is er geen ruimte voor nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen of verstoringsbronnen in het NNN. Daarom zijn de voorgenomen gemeentelijke besluiten zeer ongewenst.

Antwoord gemeente

In de Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV) is in artikel 2.4 het volgende opgenomen: “Een ruimtelijke besluit voor gronden die zijn aangewezen als NNN bevat geen nieuwe bestemmingen en regels die ruimtelijke ontwikkelingen toestaan, die per saldo leiden tot een significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden, of tot een significante vermindering van de oppervlakte van die gebieden, of van de samenhang tussen die gebieden, tenzij: -er sprake is van een groot openbaar belang en er geen reële andere mogelijkheden zijn, of de ruimtelijke ontwikkelingen nieuwe bebouwing of terreinverharding binnen omheinde militaire terreinen mogelijk maken. Daarmee volgt de gemeente de PRV (en het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening Barro) op het gebied van het NNN.

Goede ruimtelijke ordening

Hoewel er op grond van het NNN-beleid voor bestaande omheinde militaire terreinen geen alternatieven in kaart hoeven te worden gebracht, moet dit wel op grond van de Wet ruimtelijke ordening. Op grond van die wet moet onderbouwd worden dat de plannen voldoen aan eisen van ‘goede ruimtelijke ordening’. Dat betekent dat onderzocht moet worden of aantasting van aanwezige waarden kan worden voorkomen of beperkt door een andere locatiekeuze of mitigatie. Onduidelijk is of er zorgvuldig is gezocht naar alternatieve locaties voor de schietfaciliteiten. Om redenen van staatsveiligheid kan informatie daarover niet met derden worden gedeeld. Zo is niet bekend tegen welke meerkosten alternatieve locaties ontwikkeld kunnen worden en of de huidige aantasting van het NNN opweegt tegen de meerkosten van alternatieve locaties. Omdat dergelijke vragen onbeantwoord blijven, bestaat er onvoldoende zekerheid of er sprake is van goede ruimtelijke ordening.

Antwoord gemeente

De gemeenteraad heeft op 15 december 2020 een ontwerpverklaring van geen bedenkingen verleend voor de bouw van de schietfaciliteiten op het terrein van Kamp Soesterberg. Dat impliceert dat de gemeenteraad de locatie Kamp Soesterberg (zuidoostelijke deel) een geschikte en verantwoorde plek vindt voor de bouw van schietfaciliteiten. Daarbij zijn de door het Rijk verstrekte gegevens over de keuze van de locatie door de raad betrokken. Door het Rijk is aangegeven dat gezocht is naar een plek binnen een afstand van maximaal 10 minuten vanaf de ingang van Camp New Amsterdam (CNA) te Zeist. De hoofdgebruiker van de schietfaciliteit is gehuisvest op CNA en dient in geval van calamiteit of dreiging binnen 10 minuten ter plaatse te zijn om operationele inzet voor te bereiden. Zeven bestaande militaire terreinen zijn daarbij nader beschouwd op de mogelijkheden om de schietfaciliteit te ontwikkelen. Overwogen is dat de locatie op Kamp Soesterberg ligt op zo'n 9 minuten rijden van CNA en is gesitueerd op grote afstand van woningen. Daarbij kan, ondanks dat het is gesitueerd op een bestaand militair terrein, een eigen ingang worden gecreëerd en zijn nagenoeg alle infrastructurele voorzieningen aanwezig. Er is ter plaatse genoeg ruimte voor de schietfaciliteiten en de ontwikkeling is inpasbaar in de toekomstige ontwikkelingen van het Kamp.

Aan de keuze voor Kamp Soesterberg is een locatiekeuze van het Rijk vooraf gegaan. Om redenen van staatsveiligheid is deze studie niet met de gemeente of met derden gedeeld. De gegevens zijn alleen op departementaal niveau bekend.

Desgevraagd heeft het Rijk op 21 januari 2021 nog aanvullende informatie over het locatiekeuze op basis van geheimhouding aan de gemeenteraad beschikbaar gesteld. Het gaat daarbij om een samenvatting van de studie van de locatiekeuze. De gemeenteraad heeft kennis genomen van deze samenvatting. Op deze samenvatting rust geheimhouding, die alleen door de verantwoordelijke Minister kan worden opgeheven.

Strijd met provinciaal beleid en Awb: aardkundige waarden

Het plangebied kenmerkt zich door de aanwezigheid van sneeuw/ijssmeltwaterdal. Deze aardkundige waarden zijn niet meegenomen in de afweging en dat is in strijd met artikel 1.9 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV), het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) en de Algemene wet bestuursrecht (Awb).

Antwoord gemeente

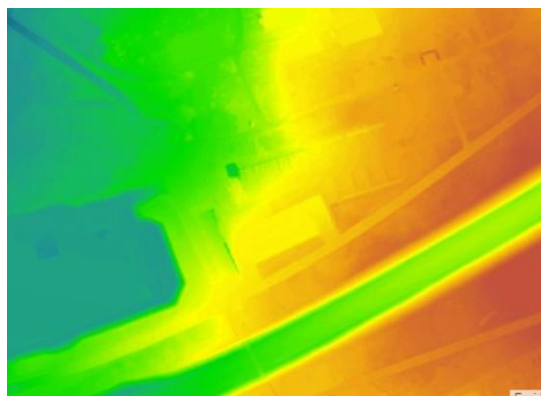
Op grond van artikel 1.9 van de PRV is een gedeelte van het gebied aangewezen in het kader van aardkundige waarden. Op grond van deze bepaling bevat een ruimtelijk besluit regels ter bescherming van de in het plangebied aanwezige waarden.

In de toekomstige locatie van de schietfaciliteiten ligt volgens de Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV) een sneeuwschmeltdaal. Die is aangegeven op de onderstaande kaart. Volgens het Actueel Hoogtebestand van Nederland lijken zich op het terrein oost-west gerichte depressies te bevinden, maar erg duidelijk is dit niet.

Tekening: locatie sneeuwschmeltdaal

Tekening : Actueel Hoogtebestand van Nederland

Om de kwaliteit van deze aardkundige waarde te beoordelen is op 1 maart 2021 samen met de betrokken beleidsmedewerker van de provincie Utrecht een veldbezoek aan de locatie gebracht. De bomen op het terrein waren recent gekapt, waardoor er een goed overzicht was van het aanwezige reliëf. Tijdens het bezoek is vastgesteld, dat het perceel een sterk geroerde indruk maakt. Aan de hand van topografische kaarten blijkt ook dat er gedurende de perioden 1952-1961 en 1982-1994 in verschillende vormen, volumes en op verschillende plaatsen bebouwing in het gebied aanwezig is geweest.

Tijdens het bezoek was in het westelijke deel van het gebied (circa 1/3) geen structuur behorende bij een sneeuwsmeltwaterdal te onderscheiden. In het oostelijke deel van het perceel (circa 2/3) bevindt zich een dal/laagte, dat oorspronkelijk een sneeuwsmeltwaterdal kan zijn geweest. Dit dal bevindt zich iets noordelijker dan het sneeuwsmeltwaterdal dat is aangegeven op de kaart met aardkundige waarden uit de PRV. Of het hier daadwerkelijk het restant van een sneeuwsmeltwaterdal betreft, is gezien de sterk geroerde staat van het terrein niet te beoordelen.

Tekening: mogelijk oorspronkelijk dal oostelijk terreindeel

Veel sneeuwsmeltwaterdalen op de Utrechtse Heuvelrug zijn structuren die over lange afstanden te vervolgen zijn. Dat maakt ze extra waardevol. In de voorliggende situatie is dat niet het geval. Door de verstoringen in het westelijke deel van het terrein en ook verder westelijk buiten het plangebied, is het mogelijk aanwezige sneeuwsmeltwaterdal een kort en geïsoleerd restant.

Het is dus onzeker of er ter plekke nog restanten van het sneeuwsmeltwaterdal aanwezig zijn. Als dat al het geval is, dan is de kwaliteit ervan zeer gering en is het ook zeer de vraag of die structuur in het landschap natuurlijk is ontstaan of het gevolg is van menselijk ingrijpen. Gelet op onzekerheid over de aanwezigheid van aardkundige waarden en (mits aanwezig) de geringe kwaliteiten daarvan, zijn de aardkundige waarden in de afweging van de belangen van geen of ondergeschikte betekenis in verhouding tot de overige belangen die gediend met de bouw van de schietfaciliteiten op deze locatie. Het is daarom niet nodig om, zoals in de PRV is aangegeven, in de onderhavige ruimtelijke onderbouwing en/of de omgevingsvergunning voorschriften ter bescherming van aardkundige waarden op te nemen.

Aantasting NNN en bos

Onduidelijk is hoe de oppervlakten van het aangetaste gebied en het te compenseren gebied zijn bepaald en of en in hoeverre daarbij rekening is gehouden met de compensatieregels van artikel 4.4 van de Beleidsregels natuur en landschap (Bnl) van de provincie Utrecht.

Antwoord gemeente

Het bouwen van de schietfaciliteiten impliceert dat 2,85 hectare droog bos met productie (N16.03) en 0,34 ha droge heide verloren gaat. Volgens de regels voor compensatie in de NNN-wijzer van de provincie Utrecht geldt voor droge heide een toeslag van 0,3 ha per hectare omdat dit natuurype in

klasse 2 'midden' kwaliteit valt. Daarnaast geldt een toeslag van 0,5 ha per hectare voor de ontwikkeltijd. In het geval van droge heide bedraagt de ontwikkeltijd 25 jaar. Daarmee bedraagt de te compenseren oppervlakte droge heide in totaal 0,61 ha.

Voor droog bos met productie geldt geen toeslag voor het kwaliteitsniveau, dit beheertype valt in de laagste klasse. Wel geldt een toeslag voor de ontwikkeltijd (30-100 jaar), van 0,75 ha/ha. Daarmee bedraagt de te compenseren oppervlakte 4,99 (= 5) hectare.

De compensatieregels van artikel 4.4. van de Beleidsregels natuur en landschap (Bnl) zien toe op houtopstanden, zoals bedoeld in de Wet natuurbescherming. De compensatie van het NNN wordt uitgevoerd op grond van artikel 2.4 van de PRV.

Compensatie binnen de hekken van het plangebied (1100 m² aan de oostzijde) is niet mogelijk omdat dat voor veel soorten niet als leefgebied bereikbaar is. Daarmee is het niet van dezelfde kwaliteit als het natuurgebied dat verloren gaat.

Antwoord gemeente

Droge heide, waarvan 0,3 ha wordt gecompenseerd is vooral van belang voor kleinere soorten als zandhagedis, vlinders, vogels en vaatplanten. Deze soorten zijn mobiel en/of klein genoeg om hekken te passeren. De bedoelde soorten kunnen zich, ondanks de hekken, gewoon over het terrein verplaatsen. Om de zandhagedissen weg te vangen en daarmee te voldoen aan de voorwaarden die het RVO heeft gesteld, is langs de volledige omheining het terrein extra afgeschermd met speciaal zeil/doek, dat gedeeltelijk ingegraven moest worden omdat de hagedis in de andere situatie (zonder dit zeil) continu terug het terrein introk. Hetzelfde gaat op voor alle andere soorten.

Het is onduidelijk waar in de provincie de compensatiegebieden worden gerealiseerd. Er worden weliswaar opties beschreven, maar waar exact wordt gecompenseerd en welk natuurbeheertype wordt toegepast is niet bekend. Verder moet in het definitieve besluit duidelijk worden gemaakt dat de compensatie vaststaat en is verzekerd.

Antwoord gemeente

De compensatielocaties waarop de compensatie zal worden uitgevoerd, zijn weergegeven op de kaarten, die als bijlage bij deze zienswijzennota zijn gevoegd. Ze zijn ook opgenomen in de overeenkomst over de natuurcompensatie tussen Rijk en provincie.

De locaties betreffen (delen) van de volgende kadastrale percelen: (1) locatie Autenasekade-Vianen: percelen kadastraal bekend VAN00G497, VAN00G500 en VAN00G967; (2) locatie Bijleveld – Haarzuilens: percelen kadastraal bekend HML01L1890 en HML01L1201; en (3) locatie A2 Haarzuilens: perceel kadastraal bekend VTN00D445.

Op de kaarten in de bijlage is ook de ligging van de compensatielocaties ten opzichte van het NNN en de provinciale Groene Contour (GC) weergegeven. Alle compensatielocaties zullen in één keer volledig worden omgevormd naar natuur. Op de locaties zullen tegelijkertijd andere compensatieverplichtingen worden uitgevoerd en gedeeltelijk zal op de locatie Bijleveld ook realisatie van NNN uit provinciale middelen plaatsvinden.

De compensatielocaties zijn in eigendom van de provincie. Op de drie locaties wordt gezamenlijk 5 ha bos en 0,31 ha vochtig hooiland gerealiseerd. Vochtig hooiland is een natuurtype dat gelijkwaardig is aan droge heide.

De natuurcompensatie ligt vast in een tussen Rijk en provincie gesloten overeenkomst. Daarmee staat de compensatie voldoende vast en is die genoegzaam verzekerd. Dat neemt niet weg dat in aanvulling daarop en ten overvloede ook in de omgevingsvergunning nog een voorschrift ten aanzien van de compensatie kan worden opgenomen. De voorschriften zullen als volgt worden aangevuld: 9. Het bouwen van de schietfaciliteiten en het gebruik van de gronden ten dienste van die faciliteiten overeenkomstig deze omgevingsvergunning, nr. OVU-1026090, is uitsluitend toegestaan indien

uiterlijk binnen 2 jaar na het kappen van het bos ter plaatse van het bij deze omgevingsvergunning betrokken projectgebied duurzaam uitvoering is gegeven aan de compensatie van verloren gegane natuur in dat projectgebied; hiervoor zal elders 4,99 (5) hectare vochtige bossen (N14 index natuur en landschap) en 0,31 hectare vochtig hooiland (N10.02 index natuur en landschap) worden aangelegd door de Provincie Utrecht, krachtens een tussen de Provincie Utrecht en het Rijksvastgoedbedrijf op 2 december 2020 gesloten overeenkomst.

Mitigatie, compensatie en borging van maatregelen

De NNN-toets gaat alleen over compensatie en niet over mitigatie. In de overwegingen van de besluitvorming en/of de daaraan ten grondslag liggende stukken moet worden ingegaan op het aspect mitigatie. Ook is een onderbouwing van de terreinindeling nodig, waarbij o.a. wordt ingegaan op de gekozen plek van gebouw D en de mogelijkheden om die te verplaatsen naar de oostzijde van het terrein waarmee negatieve effecten voor het NNN kunnen worden beperkt.

Antwoord gemeente

Het belang van mitigatie wordt onderschreven. Dit is door het Rijk ook toegepast. Er is gedurende twee jaar actief ingezet op het afvangen van de zandhagedis (wellicht een ander natuurbelang dan de houtopstanden) en in dat kader is er ook reptielenzeil geplaatst om te voorkomen dat de dieren zich wederom gaan vestigen op de planlocatie voordat het project wordt opgeleverd. Daarnaast wordt er uitsluitend buiten de broedseizoenen geopereerd, waardoor de biodiversiteit die in het gebied aanwezig is zo min mogelijk wordt verstoord. Ten slotte vindt er nog mitigatie plaats doordat er heide zal worden aangeplant op de taluds en wordt de strook rondom het terrein ingericht met bomen en heide. Voor de rest wordt het oppervlakteverlies aan natuur elders gecompenseerd.

Om de compensatie van natuur te borgen moet een voorwaardelijke verplichting worden opgenomen bij de omgevingsvergunning. Daarvoor is in de zienswijze een tekstsuggestie gedaan. Ook wordt gevraagd om de zakelijke overeenkomst te wijzigen door de voorwaarde 'realisatie van de compensatie binnen 2 jaar' óók te verbinden aan het realiseren van bouwmogelijkheden en het gebruiken van de gronden voor schietfaciliteiten.

Antwoord gemeente

Bij de omgevingsvergunning is een voorwaardelijke verplichting opgenomen. De voorschriften zullen als volgt worden aangevuld:

9. Het bouwen van de schietfaciliteiten en het gebruik van de gronden ten dienste van die faciliteiten overeenkomstig deze omgevingsvergunning, nr. OVU-1026090, is uitsluitend toegestaan indien uiterlijk binnen 2 jaar na het kappen van het bos ter plaatse van het bij deze omgevingsvergunning betrokken projectgebied duurzaam uitvoering is gegeven aan de compensatie van verloren gegane natuur in dat projectgebied; hiervoor zal elders 4,99 (5) hectare vochtige bossen (N14 index natuur en landschap) en 0,31 hectare vochtig hooiland (N10.02 index natuur en landschap) worden aangelegd door de Provincie Utrecht, krachtens een tussen de Provincie Utrecht en het Rijksvastgoedbedrijf op 2 december 2020 gesloten overeenkomst.

Met de tussen Rijk en provincie gesloten overeenkomst en in aanvulling daarop het toegevoegde voorschrift 9. in de omgevingsvergunning is de natuurcompensatie voldoende verzekerd. Er is geen aanleiding om de overeenkomst te wijzigen.

Effecten op Natura 2000-gebieden

De Aeries-berekening d.d. 17 juni 2020 moet worden geactualiseerd. Inmiddels is het rekenmodel aangepast.

Antwoord gemeente

De Aeries-berekening is geactualiseerd. Dat is vastgelegd in de notitie van Eco Groen d.d. 14 januari 2021 (Actualisatie AERIUS-berekening ontwikkeling schietfaciliteiten Kamp Soesterberg).). De berekening met de bijhorende bijlagen zijn toegevoegd aan deze zienswijzennota.

Voor de berekening is gebruik gemaakt van de Aeries versie 2020, releasedatum 15 oktober 2020. Uit de berekening volgt dat zowel de aanlegfase als de gebruiksfase van het project niet leiden tot een toename van de stikstofdepositie (0,00 mol/ha/jaar) op Natura 2000-gebied Oostelijke Vechtplassen of andere Natura 2000-gebieden. Daardoor zijn negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen van deze gebieden uitgesloten.

Zandhagedis

Omdat onbekend is hoe lang openingen in het reptielenscherm aanwezig zijn/waren kan niet worden uitgesloten dat zandhagedissen na het wegvangen opnieuw het plangebied hebben betreden. Hierdoor kan een overtreding van de Wet natuurbescherming ontstaan.

Antwoord gemeente

Het terrein is na het wegvangen ook ongeschikt gemaakt voor de zandhagedis door de heide te verwijderen en daarmee het leefgebied ongeschikt te maken. Daarnaast is door RVO een ontheffing verleend die geldig is van 2019 tot 2023. De gemeente is hierin geen bevoegd gezag en de ontheffing maakt ook geen onderdeel uit van de voorliggende aanvraag c.q. ontwerpbesluit.

Ontheffing herplant

Blijkens de toelichting bij het besluit is een kapmelding gedaan bij RVO en vervolgens een overeenkomst voor herplant gesloten met de provincie. Er ontbreekt echter een ontheffing op grond van artikel 4.4 van de Beleidsregels natuur en landschap (Bnl) provincie Utrecht.

Er dient (zicht op) een ontheffing te zijn alvorens een omgevingsvergunning of een ontwerpverklaring van geen bedenkingen te kunnen verlenen.

Antwoord gemeente

Er is geen ontheffing nodig op grond van de Beleidsregels natuur en landschap van de provincie Utrecht. De provincie is in casu geen bevoegd gezag. Voor het kappen van bos en bomen is door het Rijksvastgoedbedrijf in 2020 een kapmelding gedaan bij de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO). De RVO voert de Wet natuurbescherming uit in opdracht van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. De Minister is bevoegd gezag. De kapmelding is geaccepteerd. Uit de kapmelding vloeit een herplantplicht voort. Deze herplantplicht is opgenomen in de met de provincie gesloten overeenkomst met betrekking tot de natuurcompensatie in verband met de aantasting van de oppervlakte van het NNN.

Ladder voor duurzame verstedelijking

Er is in het voorliggende geval sprake van een 'andere stedelijke voorziening' als bedoeld in artikel 3.1.6 Bro. Daarmee kan het project worden opgevat als een stedelijke ontwikkeling en geldt de Ladder voor duurzame verstedelijking. Er is dus nog een laddertoets nodig.

Antwoord gemeente

Blijkens de Nota van Toelichting (2017) worden onder "andere stedelijke voorzieningen" als bedoeld in artikel 1.1.1, eerste lid, onder i, van het Bro, verstaan: accommodaties voor onderwijs, zorg, cultuur, bestuur en indoor sport en leisure. Daartoe kunnen blijkens de rechtspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State onder meer behoren een hotel, een zorgvoorziening, een ziekenhuis en een recreatiepark.

Ook vanwege het specifieke karakter van deze voorziening kan de bouw van schietfaciliteiten en de eisen die aan de locatie van zo'n voorziening worden gesteld niet worden beschouwd als een ontwikkeling die gelijk gesteld kan worden aan de in de rechtspraak beschreven ontwikkelingen. Daarmee is er geen sprake van een nieuwe stedelijke ontwikkeling. Dat neemt niet weg dat er evident

behoefte is aan schietfaciliteiten. Het plan dient een nationaal belang. Dat is ook beschreven in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) en in de Nationale Omgevingsvisie (NOVI). In de behoefte aan schietfaciliteiten kan ook niet elders (in stedelijk gebied) worden voorzien vanwege het ontbreken van beschikbare en geschikte locaties met het oog op de specifieke eisen waaraan de locatie moet voldoen in verband met aanrijtijden, veiligheid, geluid etc.

3. Conclusies

3.1 Aanpassingen naar aanleiding van zienswijzen

Zienswijze SGLA

Het gedeelte van voorschrift 4 “Als de aanvrager zich niet aan deze voorschriften houdt, wordt het bouwwerk in afwijking van de vergunning gebruikt. Op grond van artikel 2.1 van de WABO is dit verboden” uit de omgevingsvergunning wordt geschrapt.

Voorschrift 8 bij de omgevingsvergunning zal worden aangevuld met een tekening, waarop is aangegeven waar de natuur in het projectgebied wordt gerealiseerd. Daarmee komt voorschrift 8 als volgt te luiden: Binnen een periode van 2 jaar na het vellen van de houtopstanden moet in het projectgebied 0,3 hectare opnieuw worden ingericht als N07.01 droge heide overeenkomstig de bij deze vergunning gevoegde tekening d.d. 20 mei 2020 “Te maken situatie omgevingsvergunning”.

Tekening - “Te maken situatie omgevingsvergunning”

Aan de omgevingsvergunning zal het volgende voorschrift worden toegevoegd:

9. Het bouwen van de schietfaciliteiten en het gebruik van de gronden ten dienste van die faciliteiten overeenkomstig deze omgevingsvergunning, nr. OVU-1026090, is uitsluitend toegestaan indien uiterlijk binnen 2 jaar na het kappen van het bos ter plaatse van het bij deze omgevingsvergunning betrokken projectgebied duurzaam uitvoering is gegeven aan de compensatie van verloren gegane natuur in dat projectgebied; hiervoor zal elders 4,99 (5) hectare vochtige bossen (N14 index natuur en landschap) en 0,31 hectare vochtig hooiland (N10.02 index natuur en landschap) worden aangelegd door de Provincie Utrecht, krachtens een tussen de Provincie Utrecht en het Rijksvastgoedbedrijf op 2 december 2020 gesloten overeenkomst.

Aandachtspunt 1 zal als voorschrift in de vergunning worden opgenomen. Daaraan wordt toegevoegd dat onder ‘werkzaamheden’ wordt verstaan alle benodigde bouwwerkzaamheden die nodig zijn voor het oprichten van de gebouwen die in het bouwplan zijn opgenomen. De wijze van

bouwen varieert van de gekozen bouwmethodiek (stapelbouw, gietbouw of montagebouw) die zal worden bepaald door de aannemer die de werkzaamheden zal gaan uitvoeren.

Voor het overige geeft de zienswijze geen aanleiding tot een aanpassing van de ruimtelijke onderbouwing of de omgevingsvergunning

Zienswijze Utrechts Landschap, Natuur en Milieufederatie Utrecht en Natuurmonumenten

In hoofdstuk 3.1.2 van de ruimtelijke onderbouwing bij de omgevingsvergunning zal worden aangegeven hoe de voorgenomen bouw van de schietfaciliteiten zich verhoudt tot artikel 1.9 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening (aardkundige waarden).

Aan de omgevingsvergunning zal het volgende voorschrift worden toegevoegd:

9. Het bouwen van de schietfaciliteiten en het gebruik van de gronden ten dienste van die faciliteiten overeenkomstig deze omgevingsvergunning, nr. OVU-1026090, is uitsluitend toegestaan indien uiterlijk binnen 2 jaar na het kappen van het bos ter plaatse van het bij deze omgevingsvergunning betrokken projectgebied duurzaam uitvoering is gegeven aan de compensatie van verloren gegane natuur in dat projectgebied; hiervoor zal elders 4,99 (5) hectare vochtige bossen (N14 index natuur en landschap) en 0,31 hectare vochtig hooiland (N10.02 index natuur en landschap) worden aangelegd door de Provincie Utrecht, krachtens een tussen de Provincie Utrecht en het Rijksvastgoedbedrijf op 2 december 2020 gesloten overeenkomst.

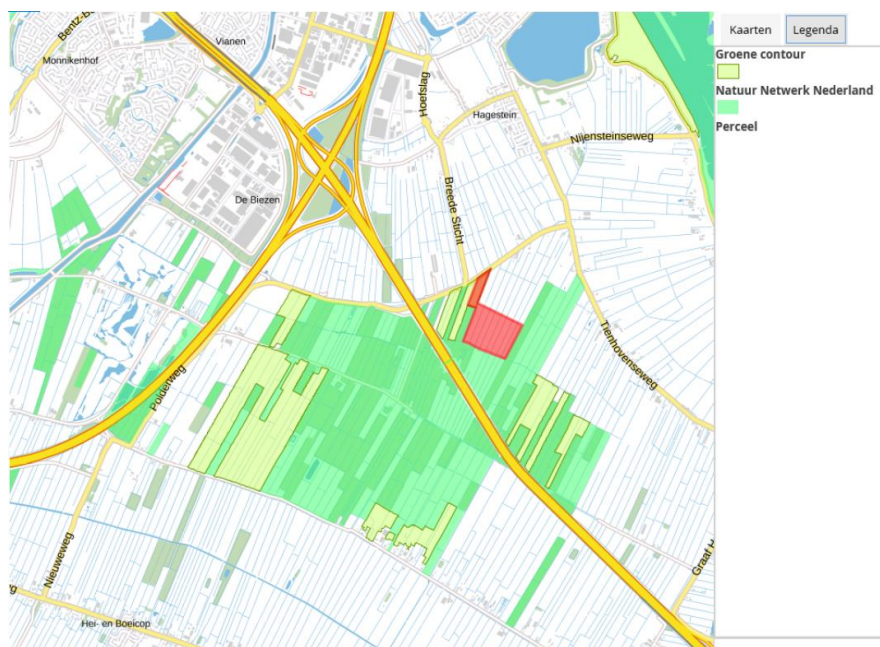
De geactualiseerde Aeries-berekening (Ecogroen 14 januari 2021 -Actualisatie AERIUS-berekening ontwikkeling schietfaciliteiten Kamp Soesterberg) zal worden toegevoegd aan de ruimtelijke onderbouwing bij de omgevingsvergunning.

Vastgesteld bij besluit van het college van burgemeester en wethouders van Amersfoort d.d. 23 maart 2021

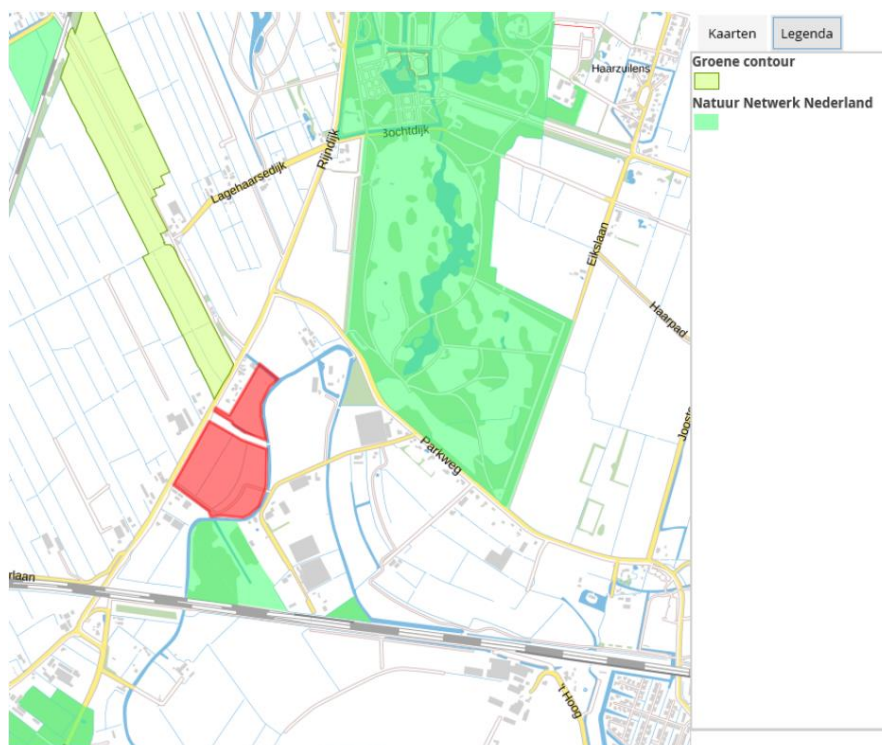
Bijlagen:

Tekeningen compensatielocaties met ligging ten opzichte van het NNN en de provinciale Groene Contour

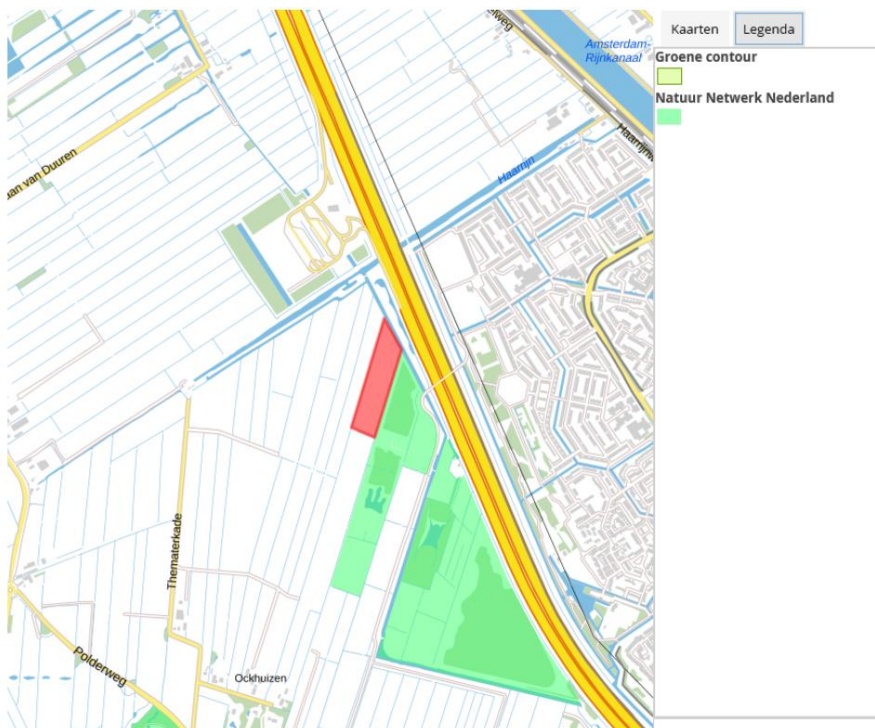
1. Locatie Autenasekade – Vianen

2. Locatie Bijleveld – Haarzuilens

3. Locatie A2 Haarzuilens

Bijlagen:
Aerius-berekeningen